

PATRI LIBORJU CARUANA, O.F.M.

Ta' FRA ĠORĠ AQUILINA, O.F.M.

NISTĠGHU ngħidu bla tlaqliq li s-sekli sbatax u tmintax kienu għall-Patrijiet Minuri Maltin sekli ta' progress u ta' attività sħiħa, li matulhom nisġu l-isbaħ kuruna ta' ġieħ madwar ras il-Provinċja Minoritika Maltija.

Fost il-Patrijiet li għamlu unur insibu lil Patri Liborju Caruana O.F.M. minn Hal Qormi.

Twieled fl-1663. Ta' sbatax-il sena daħal Patri u beda n-Novizzjat f'Sirakuża, fejn għamel ukoll l-istudji u ipprofessar-Regula.

Fit-12 ta' Ġunju 1683 gie ordnat Suddjaknu u sena wara maħtur Saċerdot fil-Katidral ta' Sirakuża minn idejn l-Isqof Mons. Frangisk Fortezza.

Patri Liborju mill-ewwel deher li hu bniedem ħabrieki u għaqli, tant li fl-ewwel snin tas-Saċerdozju tiegħu kien diġà dar il-pulpti l-aktar importanti ta' Sqallija u ta' Malta.

Fis-sena 1692 kien mahtur Gwardjan tal-Kunvent ta' Santa Marija ta' Gesù tar-Rabat, fejn dam sena biss. F'din si-sena tal-Gwardjanat tieghu dan il-Patri habrieki wettaq xogħol kbir. Fi žmien u l-Gżejjer tagħna flimkien ma' Sqallija sofrew il-flaġell kbir tat-terremot. Il-Kunvent tar-Rabat hass bis-sħiħ, bħalma hassew il-Katidral u bosta postijiet ohra fil-Gżira. Hawn naraw lil Patri Liborju jirfed il-kunvent bit-travi, li n-nefqa tagħhom waslet 100 skud: sakemm ftit wara sewwieh sewwa u ziedlu kuritur iehor li n-nefqa tieghu qamet 572 skud, 12-il tari u 29 habba, kif jidher mill-kontijiet li jinsabu fl-arkivju tal-Provinċja.

Il-hila u l-hegga ta' Patri Liborju ma kinux zghar, tant li nistghu ngħidu li għadda ghomru Superjur. Insibuh, għaldaqstant, Gwardjan tal-Kunvent ta' Santa Marija ta' Gesù tal-Belt għal darbtejn wara xulxin; 1709-1711 u 1711-1712. Kien ukoll Kummissarju tal-Qabar ta' Kristu f'Malta mill-1699-1716 u għal darbtejn Kustodju tal-Provinċja.

Kien nhar Sant'Antnin, it-13 ta' Gunju 1705, meta fil-Kapitlu Provincjali li kien sar fil-Kunvent ta' Calatagirone, taht il-presidenza ta' Patri Frangisk ta' Chiusa, li Patri Liborju gie mahtur b'voti unanmi Provincjal ta' Sqallija u ta' Malta. Dam f'din il-kariga sa Gunju ta' l-1708.

F'dan l-officju l-Patri tagħna mexa bi prudenza u b'karità tal-għageb. Kien bniedem li tabilhaqq kien jisthoqqlu kariga hekk għolja. Kien maħbub minn kulhadd, tant, li nhar 1-10 ta' Lulju 1714 fil-Kapitlu Provincjali li ltaqa' fl-istess kunvent ta' Calatagirone, taht il-presidenza ta' P. Gużep Grolmu Castaldo, Patri Liborju għat-tieni darba reġa' gie mahtur Provincjal u dam sas-sena 1717. Ta' min isemmi li l-Patri tagħna spicċa minn Provincjal ftit qabel ma' għalaq iż-żmien, minhabba li kien marid hafna.

Imma għalkemm marid, ma damx wisq mingħajr kariga għolja li tixraqlu ta' bniedem qaddis u habrieki li kien. Għalhekk insibu li l-Viċi-Kummissarju Generali ta' l-Ordni, P. Lorenz Cozza (li wara lahaq General u Kardinal) bilkemm sena wara għażlu bħala Viżitatur Generali tal-Provinċja ta' Kosenza fil-Kalabrja. Izda ma kellux ix-xorti li jwettaq il-hidma tieghu f'dan il-qasam li l-Ubbidjenza lestietlu; għaliex meta gie Malta, wara li kien dar is-Santwarji ewlenin ta' l-Italja, fil-hin sewwa li kien niezlel minn fuq ix-xini tah attakk qawwi apopletiku u ttiehed fil-Kunvent tal-Belt. Hawn wara li rċieva s-Sagramenti

ghadda ghad-dinja l-ohra biex jiehu l-hlas li kien tabilaqq jix-raqlu, fis-16 ta' Dicembru 1718 meta kellu biss 58 sena.

Minbarra x-xoghlijiet ta' bini li tant thabat ghalihom, baqghu monument il-35 ittra ċirkulari li hareġ għall-Patrijiet fid-darbtejn li kien Provincjal. Ittri mimlijin tagħlim qaddis li bih kien mixgħul Patri Liborju.

Fil-Kunvent ta' Santa Marija ta' Gesù tal-Belt, fil-Mużew-Biblijoteka jinsab ir-ritratt tiegħu, li dari kellu tahtu skrizzjoni li kienet tgħid hekk :

Fr. Liborius Caruana a. Melita ex Casal Curmi
 Ord.Min.Obs.Concionator Lector Theologus
 Qui Religiosissima Charitate Fretus
 Quamplurima Obtinuit et Praeclara
 Religionis Munera
 Pluries enim extitit Guardianus
 Utriusque Melitensis Conventus
 Terrae Sanctae Commissarium Generalem Gessit
 In Quo Jubilatus Fuit
 Observantis Provinciae Vallis Neti et Melitae Definitor
 Bis Custos et Iteratus Minister Provincialis
 Nec non Provinciae Calabriae Ulterioris
 In Neapolitano Regno
 Commissarius Visitator Generalis Electus Fuit
 Goriosus Tandem
 Laboribus Clarus
 Post Piam Sanctorum Italiae Locorum Visitationem
 Immatura Morte Praeventus
 Obiit Melitae
 In Conventu S. Mariae de Jesu
 Civitatis Vallettae
 Die 16 Decembris 1718
 Aetatis suae 58 Religionis 40